

URTEKO PROGRAMAZIO DIDAKTIKOA

IKASTETXEA	CPM FRANCISCO ESCUDERO MKP	KODEA	012681
IRAKASGAIA	BIOLA	MAILA	IRAKASKUNTZA PROFESIONALEKO 1. MAILA

HELBURUAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK
-Errepertorioa interpretatzerakoan, mugimenduaren malgutasuna eta erritmo egonkorra errazten duen instrumentuarekiko gorputz-oreka egokia mantentzea. -Errepertorioa jotzean afinazio zuzena mantentzeko behar den entzumen-sentikortasuna garatzea. -Ezker-hatzen artikulazio egokia menderatzen dela erakustea. -Ezkerreko eskuak eta hatzek, beraien jardura errazteko, posizio egokia mantentzea. -Maila honetan landutako eskalak eta arpegioak garbitasunez eta afinazio zuzenarekin egitea. -Posizio aldaketan mugimendua garbitasunez egitea. Obra eta estudioetan <i>vibratoa</i> egokiro erabiltzea. -Erritmoa, zehaztasun eta abiadura egokiarekin egitea. -Besoak, eskua eta hatz eskubien posizio egokia mantentzea, artikulazioak, besoaren pisuaren banaketa eta hatzen malgutasuna eta oreka kontrolatuz. -Kurtsoaren mailari dagozkion harian egiten diren arku-kolpeak kontrolatzea, eta oinarrizko arku-kolpe jauzariak ikasten hastea. -Hari aldaketak trebetasunez egitea. -Akordeak lantzeko ariketak egitea, baita ere hirudun, seidun eta beste bitarteko hari bikoitzak lantzen hastea. -Mailari dagozkion obren bat-bateko irakurketa lantzea. -Kurtsoaren mailarentzako egokiak diren obrak, estudioak eta ariketak egitea. -Obra baten bertsio diskografiko ezberdinak entzun eta konparatzeko ohitura izatea. -Maila honetan landutako errepertorioa buzuz interpretatzea ikasteko ohitura onak erakustea. -Talde osoaren mesederako diren, komunikazioa, konbibentzia, errespetua eta malgutasun pertsonala garatzen laguntzen dituzten taldeko ekintzetan, parte hartzea.	1. Muskuluen ahalegin eta erlaxazioa, instrumentua behar bezala jotzera egokitzeko erabiltzea. Irizpide honekin, mugimendu-koordinazioa mende hartu, eta instrumentua jotzeak eskatzen duen muskuluen ezinbesteko indarren eta instrumentua jotzean kontrola galtzea ekarriko duten tentsioak saihesteko behar den erlaxazio-mailaren arteko oreka ebaluatu nahi dira. 2. Estudioak eta obrak jotzen direnean, horiek menderatzen direla egiaztatzea alderdi teknikoak eta musikalak banandu gabe. Irizpide honekin, interpretazio egokia lortzeko behar diren ezagutza tekniko eta teorikoak elkarren artean lotzeko gaitasuna ebaluatzen du. 3. Afinazioan eta instrumentuaren soinuaren aukera desberdinak erabiltzean entzumen-sentsibilitatea erakustea. Irizpide honen bidez, instrumentuaren ezaugarrien eta funtzionamendu mekanikoren gaineko ezagutza, eta dituen aukeren erabilpena ebaluatu nahi da. 4. Garai eta estilo ezberdinetako obrak interpretatzea, bai bakarka, bai taldean. Irizpide honen bitartez, ikasleek, euren instrumentuaren errepertorioaren eta errepertorio honen obra nagusien inguruan duten ezagutza ebaluatu nahi da, baita dagozkion irizpide estetikoak aplikatzeko sensibilitate eta irudimen maila ere. 5. Bakarlarientzako errepertorioko obrak buruz interpretatzea dagokion estiloko irizpideen arabera. Irizpide honen bidez, ikasleek obrak zenbat menderatzen eta ulertzen duten baloratzen da, bai eta obra horien soinu-emaitzari buruzko kontzentrazio-gaitasuna ere.

	6. Textu musikalak ahalbidetzen duen malgutasun mugen barruan interpretatzeko beharrezkoa den autonomia erakustea. Irizpide honek, testua errespetatuz interpretatzeko askatasuna eta kontzeptu personal estilistikoa ebaluatzen ditu. 7. Arazo tekniko eta intepretatiboak konpontzeko gero eta autonomia handiagoa erakustea. Irizpide honekin ikasleek ikasteko ohitura eta autokritika egiteko gaitasunaren alorretan lortu duten garapena egiaztatu nahi da. 8. Jendaurrean beren mailarako egokia den programa bat aurkeztea eta komunikazio ahalmena eta kalitate artistikoa erakustea. Irizpide honen bitartez norbere burua kontrolatzeko gaitasuna eta bere izaera artistikoaren heldutasun maila ebaluatu nahi dira.

EDUKIEN SEKUENTZIA

1-Gorputz-instrumentuaren posizio egokia (bai zutik, bai eserita):   - Ikaslearen hazieran, bere gorputzak izaten dituen aldaketa fisikoak kontutan izanik, gorputz-instrumentuaren posizio orokorraren zainketa berezia.   - Bi besoen atal ezberdinen mugimenduaren eta orekaren printzipioak.   - Mugimenduen orekaren eta kontrolaren printzipioen aplikazioa interpretatzerakoan.   2-Arkuaren teknika eta soinu-produkzioan duen eragina: - Eskubi-besoaren artikulazioen eta pisu banaketaren kontrola.   - Eskubi-eskuaren hatzen malgutasuna eta oreka.   - Soinuaren garapena. Soinuaren produkzioan eragina duten funtsezko faktoreen arteko elkarrekiko menpekotasunaren lana (Kontaktu-puntua, arkuaren abiadura, egindako presioa).   - Ondorengo arku-kolpeen konbinaketa: <i>detaché</i>, <i>martelé</i>, <i>staccato</i>, <i>portato</i> eta <i>legatoa</i>.   - Arku-kolpe jauzlarien hastapena: <i>spiccato</i> eta <i>saltilloa</i>.   - Arkuaren zati guztien erabilpena.   - Arkuaren banaketa zentzuduna.   - Arkuaren dinamika eta abiadura ezberdinen konbinaketa; transiziozko ñabardurak.   - Hari aldaketak. <i>Bariolajea</i> bi eta hiru haritan zehar.   - Hari bikoitzak eta akordeak (soinu-orekaren bilaketa).   3-Ezker-eskuaren teknika: - Afinazioaren etengabeko garapena, kantuaren bidez, soinua arretatsu entzunez eta berehala zuzentzeko ohituraren bidez.   - Esker-eskuaren hatzen malgutasuna eta oreka.

- Bi zortziduneko eskalak eta arpegioak .Hiru zortziduneko eskalei eta arpegioei hasiera ematea.
- Hari bikoitzak, hatz guztien konbinaketak erabiliz.
- Akordeak.
- *Pizzicato*aren hastapena.
- Posizio aldaketa ezberdinak.
- *Vibrato*aren teknikaren garapena (erregulartasuna, jarraitasuna, intentsitatea...).
- Harmoniko naturalak eta artifizialak. Oinarritzko ezagutza teoriko eta praktikoa.
- Txioa eta beste ornamentazioak. Beraien interpretazioa estilo ezberdinetan.
- Hatzen artikulazioa eta menpetasunik eza.
- Hatzen abiadura garatzeko teknikak (artikulazioa, deformazio erritmikoak...).
- eta 4. hatzen luzapenak.
- Lehenengo bost posizioen sendotze lana.

4-Entzumen-oroimena, ikuste-oroimena eta muskulu-oroimenak lantzeko jarduera iraunkor eta progresiboa. Obrak buruz jotzeko ohituraren sustapena.

5-Bat-bateko irakurketaren garapena.

6-Mailari dagokion erreperitorioa ikastea:

- Zailtasun-maila kontuan hartuta, ikaslearen musika eta teknika gaitasuna batera garatzeko, egokiak diren, ariketa, estudio eta erreperitorioko obren aukeraketa mailakatua.
- Interpretatu behar diren obren alderdi ezberbinen analisia (estruktura, elementu erritmiko eta melodikoak, tonalitatea, kadentziak, kokapen historikoa...), horren bitartez interpretazio kontzientera iristeko oinarriak ezartzeko.
- Fraseoa eta bere egokitzapena estilo ezberdinetan.

7-Musika-entzumenaren heziketa:

- Musika estilo eta mota ezberdinetako kontzertuetara joatea.
- Interpretatzaile nabarmenen interpretazioen konparaketak.

8-Ikasteko teknika eta prozesuak.

- Instrumentu honentzako beharrezko diren ikasteko ohituren lorpena.
- Ikasgelan landutako kontzeptuen aplikazioa ikasketa pertsonalean.
- Geroz eta autonomia haundiagoa izatea, arazoak aztertu eta ebazteko.

9- Taldeko musikaren praktika.

10-Jendaurrean jotzeko jarduera.

- Prestakuntza tekniko eta psikologikoa.
- Autoestimazioaren errefortzua eta autokritika baikorraren garapena.

METODOLOGIA

Ez dago material aukera bakarra, ikasle bakoitzari aproposena egokitu behar zaio. Norberaren beharren arabera, abiadura eta zailtasun maila desberdinekin landuko da aukeratutako materiala.

ESKALAK ETA ARPEGIOAK

- Bi zortziduneko eskala eta arpegio maiorrak eta minorrak, tonalitate guztietan, beraien zazpidun arpegioekin.
- Bi zortziduneko eskala kromatikoak.
- Hiru zortziduneko eskalen ikasketaren hasiera, ahal izanez gero (tonalitate errazenak aukeratuko dira: Do M, Re M).

ARIKETAK, METODOAK ETA ESTUDIOAK

- O.SEVCIK OP.1 BOSWORTH
- O.SEVCIK OP.2 BOSWORTH
- BERTA VOLMER Bratschenschule Vol.II SCHOTT
- H.SCRADIECK Escuela de la Técnica Vol.I CRANZ/I.M.C.
- CH.DANCLA Escuela de Mecanismo Vol I. BILLAUDOT/VARIAS
- B.MICHELINI Escuela de la Viola RICORDI
- A.BLUMENSTENGAL Técnicas de Escalas V.I y II VIOLA WORLD PUB
- E.MATEU Escalas REAL MUSICAL
- F.WOHLFART Op.45 Vol.I y II I.M.C.
- R.HOFMANN Op.86 IMC/KALMUS
- H.E.KAYSER 36 estudios op.43 IMC/KALMUS
- H.E.KAYSER 36 estudios op.20 HOFMEISTER
- A.ARIAS Antología Vol I.(transc.)
- H.SITT 24 estudios sobre posiciones Op.32 V.I. EULENBURG
- H.SITT 26 estudios op.32 EULENBURG
- E.POLO 30 estudios de dobles cuerdas RICORDI
- E.KREUZ Estudios progresivos op.40 STAINER-BELL
- H.SITT Estudios de dobles cuerdas op.32 V.II KUNZELMANN

OBRAK

Biola Pianoarekin:

- J.B.LOEILLET Sonata en Si b M IMC
- H.PURCELL Suite IMC
- W.FLACKTON Sonatas SCHOTT
- B.MARCELLO Sonatas Varias
- M.CORRETTE Sonatas SCHOTT
- G.F.HAENDEL Sonata en Sol m IMC
- G.FAURE Romanzas sin palabras LEDUC
- G.FAURE Pavana op.50 LEDUC

- E.NADUMOFF Pequeña Suite SCHOTT
- B.HUMMEL Sonatina nº 1 (1971) SIMROCK

Kontzertuak:

- G.PH.TELEMANN Concierto en Sol M Varias
- G.PH.TELEMANN Concierto para dos Violas Varias

Biola solo:

- C.JOUBERT Sonata facil ROBERT MARTIN
- CH.HAMPE Suites RIES
- J.S.BACH Suites Varias

Duoak:

- I.PLEYEL Duos Peters
- M.CORRETTE Duos Schott
- P.NARDINI Duos Schott

EBALUAZIO-TRESNAK	KALIFIKAZIO-IRIZPIDEAK
Autoebaluaketa Ikasleek ikasturtearen prozesuan parte hartzea beharrezkoa da, autoebaluaketa eta koebaluaketaren bidez, autonomia eta autokritika indartuz, ikasketa prozesuaren parte hartze arduratsu batekin. Honek beraien iritzi eta ikuspegi musikal propioa eratzeko lan-tresnak sortzeko aukera emango die. Taldekako klaseak edota taldekako entzunaldiak aipatutako autoebaluaketan parte hartzeko oinarizko medio bezala kontsideratuko dira. Ebaluaketa tresnak 1-ZUNDAKETA: Irakasleak ikasleei buruzko informazioa eskuratu behar du, beren istoriala kontsultatuz (adina, egoera pertsonala, expediente akademikoa, egoera sozio-familiarra, e.a.), gurasoekin elkarrizketatzen edo klasean ikasketa pertsonalaren egoeraren inguruko galdera zuzenekin. Hau programazio garai berri bat hasten den bakoitzean errepikatu beharko da. 2-ERREBISIOA: aurreko programazioen kontrastea, hausnarketa kritikoa eta eztabaida. 3-AURREIKUSPENA: edozein sistema modu informal batean kontsideratu behar da (hiruilabeteko notak edo folioetan idatzitakoak, ikasle bakoitzaren programazio-koadernoak...) Ikasi edo jakin nahi denaren arabera galdetu behar da, ebaluazioaren irizpideekin harremana duena. Edozein kasutan, burututako jarduera eta egindako lanaren osotasunean ikasleak erakutsitako interes maila eta inplikazioa oinarizko ebaluaketa irizpide bat bezala kontuan hartu behar da.	

EBALUAZIOAREN ONDORIOAK

Ebaluaketa jarraiarako eskubidea galdu duen ikasleak edo ebaluazio emaitza ez positiboa lortu duenak, eta hurrengo mailara igaro nahi duenak, matrikulatuta dagoen mailari dagokion programa bat interpretatu beharko du epaimahai baten aurrean, programazio honetan agertzen diren irizpideen arabera

Programa hau irakasle-tutoreak egingo du, bere ustez ikasleak gainditu beharreko alderdi tekniko edota interpretatiboen arabera.

Froga hau ekainean egingo da, ikastetxeak edota dagokion irakasleak ezarritako eguna, lekua eta orduan.

OHARRAK

Irakaskuntza Profesionaleko Lehenengo maila gainditzeko gutxieneko programa:

- Bi zortziduneko bi eskala, bata maiorra eta bestea minorra, bakoitza bere triada eta zazpidun arpegioekin. 1. posiziotan dauden eskalak kanpo geratzen dira; baita ere Do M, Do m, Re M eta Re m eskalak.
- Alderdi tekniko ezberdinak lantzen dituzten sei estudio.
- Lau obra, horietako bi kontzertu bat eta J.S. Bachen 1. Suite-aren preludioa izan behar dutelarik. Gainontzeak aukera librekoak (obra bat gutxienez buruz).
- Jendaurrean, gutxienez, kontzertua eta Suite-a jo behar da.

IKASTETXEA	CPM FRANCISCO ESCUDERO MKP	KODEA	012681
IRAKASGAIA	BIOLA	MAILA	IRAKASKUNTZA PROFESIONALEKO 2. MAILA

HELBURUAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK
-Errepertorioa interpretatzerakoan, mugimenduaren malgutasuna eta erritmo egonkorra errazten duen instrumentuarekiko gorputz-oreka egokia mantentzea. -Errepertorioa jotzean afinazio zuzena mantentzeko behar den entzumen-sentikortasuna garatzea. -Ezker-hatzen artikulazio egokia menderatzen dela erakustea. -Ezkerreko eskuak eta hatzek, beraien jarduera errazteko, posizio egokia mantentzea. -Maila honetan landutako eskalak eta arpegioak garbitasunez eta afinazio zuzenarekin egitea. -Posizio aldaketan mugimendua garbitasunez egitea. Obra eta estudioetan vibratoa egokiro erabiltzea. -Erritmoa, zehaztasun eta abiadura egokiarekin egitea. -Besoak, eskua eta hatz eskubien posizio egokia mantentzea, artikulazioak, besoaren pisuaren banaketa eta hatzen malgutasuna eta oreka kontrolatuz. -Kurtsoaren mailari dagozkion harian egiten diren arku-kolpeak kontrolatzea, eta oinarrizko arku-kolpe jauzlariak ikasten hastea. -Hari aldaketak trebetasunez egitea. -Akordeak lantzeko ariketak egitea, baita ere hirudun, seidun eta beste bitarteko hari bikoitzak lantzen hastea. -Mailari dagozkion obren bat-bateko irakurketa lantzea. -Kurtsoaren mailarentzako egokiak diren obrak, estudioak eta ariketak egitea. -Obra baten bertsio diskografiko ezberdinak entzun eta konparatzeko ohitura izatea. -Maila honetan landutako errepertorioa buzuz interpretatzea ikasteko ohitura onak erakustea. -Talde osoaren mesederako diren, komunikazioa, konbentzientzia, errespetua eta malgutasun pertsonala garatzen laguntzen dituzten taldeko ekintzetan, parte hartzea.	1. Muskuluen ahalegin eta erlaxazioa, instrumentua behar bezala jotzera egokitzeko erabiltzea. Irizpide honekin, mugimendu-koordinazioa mendean hartu, eta instrumentua jotzeak eskatzen duen muskuluen ezinbesteko indarren eta instrumentua jotzean kontrola galtzea ekarriko duten tentsioak saihesteko behar den erlaxazio-mailaren arteko oreka ebaluatu nahi dira. 2. Estudioak eta obrak jotzen direnean, horiek menderatzen direla egiaztatzea alderdi teknikoak eta musikalak banandu gabe. Irizpide honek, interpretazio egokia lortzeko behar diren ezagutza tekniko eta teorikoak elkarren artean lotzeko gaitasuna ebaluatzen du. 3. Afinazioan eta instrumentuaren soinuaren aukera desberdinak erabiltzean entzumen-sentsibilitatea erakustea. Irizpide honen bidez, instrumentuaren ezaugarrien eta funtzionamendu mekanikoren gaineko ezagutza, eta dituen aukeren erabilpena ebaluatu nahi da. 4. Garai eta estilo ezberdinetako obrak interpretatzea, bai bakarka, bai taldean. Irizpide honen bitartez, ikasleek, euren instrumentuaren errepertorioaren eta errepertorio honen obra nagusien inguruan duten ezagutza ebaluatu nahi da, baita dagozkion irizpide estetikoak aplikatzeko sentsibilitate eta irudimen maila ere. 5. Bakarlarientzako errepertorioko obrak buruz interpretatzea dagokion estiloko irizpideen arabera. Irizpide honen bidez, ikasleek obrak zenbat menderatzen eta ulertzen duten baloratzen da, bai eta obra horien soinu-emaizari buruzko kontzentrazio-gaitasuna ere.

	6. Textu musikalak ahalbidetzen duen malgutasun mugen barruan interpretatzeko beharrezkoa den autonomia erakustea. Irizpide honek, testua errespetatuz interpretatzeko askatasuna eta kontzeptu personal estilistikoa ebaluatzen ditu. 7. Arazo tekniko eta intepretatiboak konpontzeko gero eta autonomia handiagoa erakustea. Irizpide honekin ikasleek ikasteko ohitura eta autokritika egiteko gaitasunaren alorretan lortu duten garapena egiaztatu nahi da. 8. Jendaurrean beren mailarako egokia den programa bat aurkeztea eta komunikazio ahalmena eta kalitate artistikoa erakustea. Irizpide honen bitartez norbere burua kontrolatzeko gaitasuna eta bere izaera artistikoaren heldutasun maila ebaluatu nahi dira.

EDUKIEN SEKUENTZIA

1-Gorputz- instrumentuaren posizio egokia (bai zutik, bai eserita):   - Ikaslearen hazieran, bere gorputzak izaten dituen aldaketa fisikoak kontutan izanik, gorputz-instrumentuaren posizio orokorraren zainketa berezia.   - Bi besoen atal ezberdinen mugimenduaren eta orekaren printzipioak.   - Mugimenduen orekaren eta kontrolaren printzipioen aplikazioa interpretatzerakoan.   2-Arkuaren teknika eta soinu-produkzioan duen eragina: - Eskubi-besoaren artikulazioen eta pisu banaketaren kontrola.   - Eskubi-eskuaren hatzen malgutasuna eta oreka.   - Soinuaren garapena. Soinuaren produkzioan eragina duten funtsezko faktoreen arteko elkarrekiko menpekotasunaren lana (Kontaktu-puntua, arkuaren abiadura, egindako presioa).   - Ondorengo arku-kolpeen konbinaketa: detaché, martelé, staccato, portato eta legatoa.   - Arku-kolpe jauzlarien hastapena: spiccato eta saltillioa.   - Arkuaren zati guztien erabilpena.   - Arkuaren banaketa zentzuduna.   - Arkuaren dinamika eta abiadura ezberdinen konbinaketa; transiziozko ñabardurak.   - Hari aldaketak. Bariolajea bi eta hiru haritan zehar.   - Hari bikoitzak eta akordeak (soinu-orekaren bilaketa).   3-Esker-eskuaren teknika: - Afinazioaren etengabeko garapena, kantuaren bidez, soinua arretatsu entzunez eta berehala zuzentzeko ohituraren bidez.   - Esker-eskuaren hatzen malgutasuna eta oreka.   - Bi zortziduneko eskalak eta arpegioak .Hiru zortziduneko eskalei eta arpegioei hasiera ematea.

- Hari bikoitzak, hatz guztien konbinaketak erabiliz.
- Akordeak.
- Pizzicatoaren hastapena.
- Posizio aldaketa ezberdinak.
- Vibratoaren teknikaren garapena (erregularatasuna, jarraitasuna, intentsitatea...).
- Harmoniko naturalak eta artifizialak. Oinarritzko ezagutza teoriko eta praktikoa.
- Txioa eta beste ornamentazioak. Beraien interpretazioa estilo ezberdinetan.
- Hatzen artikulazioa eta menpetasunik eza.
- Hatzen abiadura garatzeko teknikak (artikulazioa, deformazio errikmikoak...).
- eta 4. hatzen luzapenak.
- Lehenengo bost posizioen sendotze lana.

4-Entzumen-oroimena, ikuste-oroimena eta muskulu-oroimenak lantzeko jarduera iraunkor eta progresiboa. Obrak buruz jotzeko ohituraren sustapena.

5-Bat-bateko irakurketaren garapena.

6-Mailari dagokion errepertorioa ikastea:

- Zailtasun-maila kontuan hartuta, ikaslearen musika eta teknika gaitasuna batera garatzeko, egokiak diren, ariketa, estudio eta errepertoriooko obren aukeraketa mailakatuak.
- Interpretatu behar diren obren alderdi ezberdinen analisia (estruktura, elementu erritmiko eta melodikoak, tonalitatea, kadentziak, kokapen historikoa...), horren bitartez interpretazio kontzienterantz iristeko oinarriak ezartzeko.
- Fraseoa eta bere egokitzapena estilo ezberdinetan.

7-Musika-entzumenaren heziketa:

- Musika estilo eta mota ezberdinetako kontzertuetara joatea.
- Interpretatzaile nabarmenen interpretazioen konparaketak.

8-Ikasteko teknika eta prozesuak.

- Instrumentu honentzako beharrezko diren ikasteko ohituren lorpena.
- Ikasgelan landutako kontzeptuen aplikazioa ikasketa pertsonalean.
- Geroz eta autonomia haundiagoa izatea, arazoak aztertu eta ebazteko.

9- Taldeko musikaren praktika.

10-Jendaurrean jotzeko jarduera.

- Prestakuntza tekniko eta psikologikoa.
- Autoestimazioaren errefortzua eta autokritika baikorraren garapena.

METODOLOGIA

Ez dago material aukera bakarra, ikasle bakoitzari aproposena egokitu behar zaio. Norberaren beharren arabera, abiadura eta zailtasun maila desberdinekin landuko da aukeratutako materiala.

ESKALAK ETA ARPEGIOAK

Aurreko mailari gehitu:

- Hiru zortziduneko eskala maiorrak eta minorrak, bere triada eta zazpidun arpegioekin: Do M, Re M, Mib M, Fa M, Do m, Re m.

ARIKETAK, METODOAK ETA ESTUDIOAK

- O.SEVCIK OP.1 BOSWORTH
- O.SEVCIK OP.2 BOSWORTH
- BERTA VOLMER Bratschenschule Vol.II SCHOTT
- H.SCRADIECK Escuela de la Técnica Vol.I CRANZ/I.M.C.
- CH.DANCLA Escuela de Mecanismo Vol I. BILLAUDOT/VARIAS
- B.MICHELINI Escuela de la Viola RICORDI
- A.BLUMENSTENGAL Técnicas de Escalas V.I y II VIOLA WORLD PUB
- E.MATEU Escalas REAL MUSICAL
- F.WOHLFART Op.45 II I.M.C.
- H.E.KAYSER 36 estudios op.43 IMC/KALMUS
- H.E.KAYSER 36 estudios op.20 HOFMEISTER
- A.ARIAS Antología Vol I.(transc.)
- H.SITT 24 estudios sobre posiciones Op.32 V.I. EULENBURG
- H.SITT 26 estudios op.32 EULENBURG
- E.POLO 30 estudios de dobles cuerdas RICORDI
- E.KREUZ Estudios progresivos op.40 STAINER-BELL
- H.SITT Estudios de dobles cuerdas op.32 V.II KUNZELMANN

OBRAK

Biola pianoarekin:

- J.B.LOEILLET Sonata en Si b M IMC
- H.PURCELL Suite IMC
- W.FLACKTON Sonatas SCHOTT
- B.MARCELLO Sonatas Varias
- M.CORRETTE Sonatas SCHOTT
- G.F.HAENDEL Sonata en Sol m IMC
- G.FAURE Romanzas sin palabras LEDUC
- G.FAURE Pavana op.50 LEDUC
- E.NADUMOFF Pequeña Suite SCHOTT
- B.HUMMEL Sonatina nº 1 (1971) SIMROCK

Kontzertuak:

- J.C.BACH Concierto en Do m Salabert
- A.VIVALDI Concierto en Mi m Varias
- A.VIVALDI Concierto en Sol m Varias

Biola solo:

- CH.HAMPE Suites RIES
- J.S.BACH Suites Varias

Duoak:

- I.PLEYEL Duos Peters
- M.CORRETTE Duos Schott
- P.NARDINI Duos Schott
- K.Stamitz Duettos.

EBALUAZIO-TRESNAK	KALIFIKAZIO-IRIZPIDEAK
Autoebaluaketa Ikasleek ikasturtearen prozesuan parte hartzea beharrezkoa da, autoebaluaketa eta koebaluaketaren bidez, autonomia eta autokritika indartuz, ikasketa prozesuaren parte hartze arduratsu batekin. Honek beraien iritzi eta ikuspegi musikal propioa eratzeko lan-tresnak sortzeko aukera emango die. Taldekako klaseak edota taldekako entzunaldiak aipatutako autoebaluaketan parte hartzeko oinarizko medio bezala kontsideratuko dira. Ebaluaketa tresnak 1-ZUNDAKETA: Irakasleak ikasleei buruzko informazioa eskuratu behar du, beren istoriala kontsultatuz (adina, egoera pertsonala, expediente akademikoa, egoera sozio-familiarra, e.a.), gurasoekin elkarrizketatzen edo klasean ikasketa pertsonalaren egoeraren inguruko galdera zuzenekin. Hau programazio garai berri bat hasten den bakoitzean errepikatu beharko da. 2-ERREBISIOA: aurreko programazioen kontrastea, hausnarketa kritikoa eta eztabaida. 3-AURREIKUSPENA: edozein sistema modu informal batean kontsideratu behar da (hiruilabeteko notak edo folioetan idatzitakoak, ikasle bakoitzaren programazio-koadernoak...) Ikasi edo jakin nahi denaren arabera galdetu behar da, ebaluazioaren irizpideekin harremana duena. Edozein kasutan, burututako jarduera eta egindako lanaren osotasunean ikasleak erakutsitako interes maila eta inplikazioa oinarizko ebaluaketa irizpide bat bezala kontuan hartu behar da.	

EBALUAZIOAREN ONDORIOAK

Ebaluaketa jarraiarako eskubidea galdu duen ikasleak edo ebaluazio emaitza ez positiboa lortu duenak, eta hurrengo mailara igaro nahi duenak, matrikulatuta dagoen mailari dagokion programa bat interpretatu beharko du epaimahai baten aurrean, programazio honetan agertzen diren irizpideen arabera

Programa hau irakasle-tutoreak egingo du, bere ustez ikasleak gainditu beharreko alderdi tekniko edota interpretatiboen arabera.

Froga hau ekainean egingo da, ikastetxeak edota dagokion irakasleak ezarritako eguna, lekua eta orduan.

OHARRAK

Profesional Irakaskuntzako Bigarren Maila gainditzeko gutxieneko programa:

- Hiru zortziduneko bi eskala, bata maiorra eta bestea minorra, bakoitza bere triada eta zazpidun arpegioekin.
- Alderdi tekniko ezberdinak lantzen dituzten sei estudio.
- Lau obra, horietako bi J.C. Bachen Do minorreko kontzertua eta J.S. Bachen 2. Suite-aren preludioa izan behar dutelarik. Gainontzekoak aukera librekoak (obra bat gutxienez buruz).
- Jendaurrean, gutxienez, kontzertua eta Suite-a jo behar da.

	CPM FRANCISCO ESCUDERO MKP	KODEA	012681	
IRAKASGAIA	BIOLA	MAILA	IRAKASKUNTZA PROFESIONALEKO 3. MAILA	

HELBURUAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK
-Errepertorioa interpretatzerakoan, mugimenduaren malgutasuna eta erritmo egonkorra errazten duen instrumentuarekiko gorputz-oreka egokia mantentzea. -Afinazioaren teknika hobetzea, barne-entzumenaren lan arretatsua eginez. -Maila honetan landutako eskalak eta arpegioak garbitasunez eta afinazio zuzenarekin egitea. -Goiko posizioetan jarduteko trebetasuna garatzea. -Abiadurazko pasartearen azkartasuna eta garbitasuna progresiboki gehitzea. -Luzapenen teknika zabaltzea eta garatzea. -Posizio aldaketak egiteko modu ezberdinak lantzea eta aplikatzea. -Vibrato mota ezberdinak lantzea, landutako errepertorioan aplikatuz. -Hari aldaketak garatzea. -Oinarrizko arku-kolpeak garatzea, arku-kolpe konplexuen praktika hastearekin batera. -Sonoritatearen eremua zabaltzea, arkoaren abiadura, kontaktu-puntua eta egindako presioaren arteko orekaren bitartez, soinuaren produkzioa kontrolatuz. -Ornamentazioak aietasunez ekitea, batez ere txioa, ezker eskuaren hatzen independentzia ona erakutsiz. -Kurtsoaren mailarentzako egokiak diren obrak, estudioak eta ariketak egitea. -Mailari dagozkion obren bat-bateko irakurketa lantzea. -Memoria mota ezberdinak garatzea. -Landutako errepertorioari buruzko informazioa biltzea. -Taldeko interpretazioan eta entzumenean erraztasuna lortzea. -Ikasteko ohitura onak erakustea. -Jendeaurrean jotzean aietasuna erakustea.	1. Muskuluen ahalegin eta erlaxazioa, instrumentua behar bezala jotzera egokitzeko erabiltzea. Irizpide honekin, mugimendu-koordinazioa mendeant hartu, eta instrumentua jotzeak eskatzen duen muskuluen ezinbesteko indarren eta instrumentua jotzean kontrola galtzea ekarriko duten tentsioak saihesteko behar den erlaxazio-mailaren arteko oreka ebaluatu nahi dira. 2. Estudioak eta obrak jotzen direnean, horiek menderatzen direla egiaztatzea alderdi teknikoak eta musikalak banandu gabe. Irizpide honek, interpretazio egokia lortzeko behar diren ezagutza tekniko eta teorikoak elkarren artean lotzeko gaitasuna ebaluatzen du. 3. Afinazioan eta instrumentuaren soinuaren aukera desberdinak erabiltzean entzumen-sentsibilitatea erakustea. Irizpide honen bidez, instrumentuaren ezaugarrien eta funtzionamendu mekanikoren gaineko ezagutza, eta dituen aukeren erabilpena ebaluatu nahi da. 4. Garai eta estilo ezberdinetako obrak interpretatzea, bai bakarka, bai taldean. Irizpide honen bitartez, ikasleek, euren instrumentuaren errepertorioaren eta errepertorio honen obra nagusien inguruan duten ezagutza ebaluatu nahi da, baita dagozkion irizpide estetikoak aplikatzeko sentsibilitate eta irudimen maila ere. 5. Bakarlarientzako errepertorioko obrak buruz interpretatzea dagokion estiloko irizpideen arabera. Irizpide honen bidez, ikasleek obrak zenbat menderatzen eta ulertzen duten baloratzen da, bai eta obra horien soinu-emaitzari buruzko kontzentrazio-gaitasuna ere.

	6. Textu musikalak ahalbidetzen duen malgutasun mugen barruan interpretatzeko beharrezkoa den autonomia erakustea. Irizpide honek, testua errespetatuz interpretatzeko askatasuna eta kontzeptu personal estilistikoa ebaluatzen ditu. 7. Arazo tekniko eta intepretatiboak konpontzeko gero eta autonomia handiagoa erakustea. Irizpide honekin ikasleek ikasteko ohitura eta autokritika egiteko gaitasunaren alorretan lortu duten garapena egiaztatu nahi da. 8. Jendaurrean beren mailarako egokia den programa bat aurkeztea eta komunikazio ahalmena eta kalitate artistikoa erakustea. Irizpide honen bitartez norbere burua kontrolatzeko gaitasuna eta bere izaera artistikoaren heldutasun maila ebaluatu nahi dira.

EDUKIEN SEKUENTZIA

1- Gorputz- instrumentuaren posizio egokia (bai zutik, bai eserita):   • Gorputz jarrera orekatua eta malgua.   • Mugimenduen orekaren eta kontrolaren printzioen aplikazioa interpretatzerakoan.   2- Arkuaren teknika eta soinu-produkzioan duen eragina: • Soinuaren garapena. Soinuaren produkzioan eragina duten funtsezko faktoreen arteko elkarrekiko menpekotasunaren lana (Kontaktu-puntua, arkuaren abiadura, ezarritako pisua).   • Landutako harian egiten diren arku-kolpeak eta arku-kolpe jauzlarien konbinaketa. Arku-kolpe berrien gehikuntza: balzato, staccato hegalaria, trémolo...   • Arkuaren zati guztien erabilpena.   • Arkuaren banaketa. Behar tekniko-espresiboetara egokitzapena.   • Arkuaren dinamika eta abiadura ezberdinen konbinaketa.   • Hari aldaketak. Bariolajea hiru eta lau haritan zehar.   • Hari bikoitzak eta akordeak (zaituak eta aldiberekoak). Garapena.   3-Ezker-eskuaren teknika: • Afinazioa. Goiko posizioetan, soka bikoitzetan eta akordeetan lan bereziaren jarduera.   • Esker-eskuaren hatzen malgutasuna eta oreka.   • Hiru zortziduneko eskalak eta arpegioak.   • Hari bikoitzeko eskalen hastapena.   • Hari bikoitzak eta akordeak posizio aldaketetan eta textuinguru polifonikoetan.   • Pizzicatoaren garapena.   • Posizio aldaketetan arintasuna.

- Glissandoa eta portamentoa.
- Vibratoaren garapena. Vibrato mota ezberdinak eta bere aplikazioa.
- Harmoniko naturalak eta artifizialak. Oinarrizko ezagutza teoriko eta praktikoa.
- Txioa eta beste ornamentazioak. Beraien interpretazioa estilo ezberdinetan.
- Hatzen artikulazioa eta menpetasunik eza.
- Hatz guztien luzapenak. Bere aplikazioa (eskalak, hari bikoitzak, akordeak, goiko posizioak...).
- Hatzen abiadura. Bere garapenarako teknikak.
- 6. eta 7. posizioen sendotze lana.

4-Entzumen-oroimena, ikuste-oroimena eta muskulu-oroimenak lantzeko jarduera iraunkor eta progresiboa. Obrak memoriz jotzeko ohituraren sustapena.

5-Bat-bateko irakurketaren garapena.

6-Mailari dagokion errepertorioa ikastea:

- Zailtasun-maila kontuan hartuta, ikaslearen musika eta teknika gaitasuna batera garatzeko, egokiak diren, ariketa, estudio eta errepertorioako obren aukeraketa mailakatua.
- Interpretazio kontzientera iristeko, interpretatu behar diren obren alderdi ezberbinen analisia (estruktura, elementu erritmiko eta melodikoak, tonalitatea, kadentziak, kokapen historikoa...).
- Fraseoa eta bere egokitzapena estilo ezberdinetan.

7-Musika-entzumenaren heziketa:

- Musika estilo eta mota ezberdinetako kontzertuetara joatea.
- Interpretatzaile nabarmenen interpretazioen konparaketak.

8-Ikasteko teknika eta prozesuak:

- Instrumentu honentzako beharrezko diren ikasteko ohituren lorpena.
- Ikasgelan landutako kontzeptuen aplikazioa ikasketa pertsonalean.
- Geroz eta autonomia haundiagoa izatea, arazoak aztertu eta ebazteko.

9-Taldeko musikaren praktika.

10-Jendaurrean jotzeko jarduera:

- Prestakuntza tekniko eta psikologikoa.
- Autoestimazioaren errefortzua eta autokritika baikorraren garapena.

METODOLOGIA

Ez dago material aukera bakarra, ikasle bakoitzari aproposena egokitu behar zaio. Norberaren beharren arabera, abiadura eta zailtasun maila desberdinekin landuko da aukeratutako materiala.

ESKALAK ETA ARPEGIOAK

- Hiru zortziduneko eskalak eta arpegioak, lau alterazioraino (sostenituak eta bemolak). Bertan, arku-kolpeak (detaché, legato, martelé, staccato, spiccato) eta erritmoak aplikatuko dira.
- Hiru zortziduneko eskala kromatikoak.
- Zortzidun bateko eskala eta arpegioak hari batean zehar.
- Hari bikoitzetan eskala errazenak ikasten hasi, ahal bada.
- Eskalak harmonikoetan.

ARIKETAK, ESTUDIOAK ETA METODOAK

- O.SEVCIK OP.1 BOSWORTH
- O.SEVCIK OP.2 BOSWORTH
- O.SEVCIK OP.8 BOSWORTH
- BERTA VOLMER Bratschenschule Vol.II SCHOTT
- H.SCRADIECK Escuela de la Técnica Vol.I CRANZ/I.M.C.
- CH.DANCLA Escuela de Mecanismo Vol I. BILLAUDOT/VARIAS
- E.MATEU Escalas REAL MUSICAL
- C. LEQUIEN Escalas y arpegios BILLADOUT
- I.GALAMIAN Técnica contemporanea Galaxy music
- C.FLESCH Sistema de escalas CARL FISCHER
- H.E.KAYSER 36 estudios op.20 HOFMEISTER
- A.ARIAS Antología Vol II.(transc.)
- H.SITT 24 estudios sobre posiciones Op.32 EULENBURG
- H.SITT 26 estudios op.32 EULENBURG
- E.POLO 30 estudios de dobles cuerdas RICORDI
- R.KREUTZER 42 Estudios Ricordi
- B.VOLMER Estudios SCHOTT

OBRAK

Biola solo:

- G.TELEMANN: Fantasías para viola solo MAC.GINNIS
- J.S.BACH Suites Varias.
- A.CORELLI Sonatas Varias

Biola pianoarekin:

- K.STAMITZ Sonatas Varias
- J.H.FIOCCO Allegro Varias
- P.NARDINI Sonata CRANZ
- S :RACHMANINOF Vocalise op.34 IMC
- J.W.KALIWODA 6 Nocturnos Varias
- H.SIIT Album Leaves op. 31 IMC
- P.HINDEMITH Meditacion SCHOTT

Kontzertuak:

- G.F.HAENDEL Concierto en Si m ESGHIG
- K.Ph.E.Bach Concierto en Si b M BREIKOPF
- K.DITTERSDORF Concierto en Fa M SCHOTT
- J.C.BACH Concierto en Do m Varias.
- J.SCHUBERT Concierto Varias

EBALUAZIO-TRESNAK	KALIFIKAZIO-IRIZPIDEAK
Autoebaluaketa Ikasleek ikasturtearen prozesuan parte hartzea beharrezkoa da, autoebaluaketa eta koebaluaketaren bidez, autonomia eta autokritika indartuz, ikasketa prozesuaren parte hartze arduratsu batekin. Honek beraien iritzi eta ikuspegi musikal propioa eratzeko lan-tresnak sortzeko aukera emango die. Taldekako klaseak edota taldekako entzunaldiak aipatutako autoebaluaketan parte hartzeko oinarizko medio bezala kontsideratuko dira. Ebaluaketa tresnak 1-ZUNDAKETA: Irakasleak ikasleei buruzko informazioa eskuratu behar du, beren istoriala kontsultatuz (adina, egoera pertsonala, expediente akademikoa, egoera sozio-familiarra, e.a.), gurasoekin elkarrizketatzen edo klasean ikasketa pertsonalaren egoeraren inguruko galdera zuzenekin. Hau programazio garai berri bat hasten den bakoitzean errepikatu beharko da. 2-ERREBISIOA: aurreko programazioen kontrastea, hausnarketa kritikoa eta eztabaida. 3-AURREIKUSPENA: edozein sistema modu informal batean kontsideratu behar da (hiruilabeteko notak edo folioetan idatzitakoak, ikasle bakoitzaren programazio-koaderno...) Ikasi edo jakin nahi denaren arabera galdetu behar da, ebaluazioaren irizpideekin harremana duena. Edozein kasutan, burututako jarduera eta egindako lanaren osotasunean ikasleak erakutsitako interes maila eta inplikazioa oinarizko ebaluaketa irizpide bat bezala kontuan hartu behar da.	

EBALUAZIOAREN ONDORIOAK

Ebaluaketa jarraiarako eskubidea galdu duen ikasleak edo ebaluazio emaitza ez positiboa lortu duenak, eta hurrengo mailara igaro nahi duenak, matrikulatuta dagoen mailari dagokion programa bat interpretatu beharko du epaimahai baten aurrean, programazio honetan agertzen diren irizpideen arabera

Programa hau irakasle-tutoreak egingo du, bere ustez ikasleak gainditu beharreko alderdi tekniko edota interpretatiboen arabera.

Froga hau ekainean egingo da, ikastetxeak edota dagokion irakasleak ezarritako eguna, lekua eta orduan.

OHARRAK

Profesional Irakaskuntzako Hirugarren Maila gainditzeko gutxieneko programa:

- Hiru zortziduneko bi eskala, bata maiorra eta bestea minorra, bakoitza bere triada eta zazpidun arpegioekin. Bere eskala kromatikoekin egingo dira. Eskalak bai legatoan, bai beste arku-kolpe eta erritmoekin landu behar dira, beltza = 100 gutxi gorabeherako tempoan.
- Alderdi tekniko ezberdinak lantzen dituzten sei estudio.
- Lau obra, horietako bi G. F. Haendelen Si minorreko kontzertua eta J.S. Bachen 3. Suite-aren preludioa izan behar dutelarik. Gainontzekoak aukera librekoak (obra bat gutxienez buruz).
- Jendaurrean, gutxienez, kontzertua eta Suite-a jo behar da.

IKASTETXEA	CPM FRANCISCO ESCUDERO MKP	KODEA	012681
IRAKASGAIA	BIOLA	MAILA	IRAKASKUNTZA PROFESIONALEKO 4. MAILA

HELBURUAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK
-Errepertorioa interpretatzerakoan, mugimenduaren malgutasuna eta erritmo egonkorra errazten duen instrumentuarekiko gorputz-oreka egokia mantentzea. -Afinazioaren teknika hobetzea, barne-entzumenaren lan arretatsua eginez. -Maila honetan landutako eskalak eta arpegioak garbitasunez eta afinazio zuzenarekin egitea. -Goiko posizioetan jarduteko trebetasuna garatzea. -Abiadurazko pasartearen azkartasuna eta garbitasuna progresiboki gehitzea. -Luzapenen teknika zabaltzea eta garatzea. -Posizio aldaketak egiteko modu ezberdinak lantzea eta aplikatzea. -Vibrato mota ezberdinak lantzea, landutako errepertorioan aplikatuz. -Hari aldaketak garatzea. -Oinarrizko arku-kolpeak garatzea, arku-kolpe konplexuen praktika hastearekin batera. -Sonoritateen eremua zabaltzea, arkoaren abiadura, kontaktu-puntua eta egindako presioaren arteko orekaren bitartez, soinuaren produkzioa kontrolatuz. -Ornamentazioak aisetasunez ekitea, batez ere txioa, ezker eskuaren hatzen independentzia ona erakutsiz. -Kurtsoaren mailarentzako egokiak diren obrak, estudioak eta ariketak egitea. -Mailari dagozkion obren bat-bateko irakurketa lantzea. -Memoria mota ezberdinak garatzea. -Landutako errepertorioari buruzko informazioa biltzea. -Taldeko interpretazioan eta entzumenean erraztasuna lortzea. -Ikasteko ohitura onak erakustea. -Jendeaurrean jotzean aisetasuna erakustea.	1. Muskuluen ahalegin eta erlaxazioa, instrumentua behar bezala jotzera egokitzeko erabiltzea. Irizpide honekin, mugimendu-koordinazioa mendean hartu, eta instrumentua jotzeak eskatzen duen muskuluen ezinbesteko indarren eta instrumentua jotzean kontrola galtzea ekarriko duten tentsioak saihesteko behar den erlaxazio-mailaren arteko oreka ebaluatu nahi dira. 2. Estudioak eta obrak jotzen direnean, horiek menderatzen direla egiaztatzea alderdi teknikoak eta musikalak banandu gabe. Irizpide honek, interpretazio egokia lortzeko behar diren ezagutza tekniko eta teorikoak elkarren artean lotzeko gaitasuna ebaluatzen du. 3. Afinazioan eta instrumentuaren soinuaren aukera desberdinak erabiltzean entzumen-sentsibilitatea erakustea. Irizpide honen bidez, instrumentuaren ezaugarrien eta funtzionamendu mekanikoren gaineko ezagutza, eta dituen aukeren erabilpena ebaluatu nahi da. 4. Garai eta estilo ezberdinetako obrak interpretatzea, bai bakarka, bai taldean. Irizpide honen bitartez, ikasleek, euren instrumentuaren errepertorioaren eta errepertorio honen obra nagusien inguruan duten ezagutza ebaluatu nahi da, baita dagozkion irizpide estetikoak aplikatzeko sentsibilitate eta irudimen maila ere. 5. Bakarlarientzako errepertorioko obrak buruz interpretatzea dagokion estiloko irizpideen arabera. Irizpide honen bidez, ikasleek obrak zenbat menderatzen eta ulertzen duten baloratzen da, bai eta obra horien soinu-emaitzari buruzko kontzentrazio-gaitasuna ere.

	6. Textu musikalak ahalbidetzen duen malgutasun mugen barruan interpretatzeko beharrezkoa den autonomia erakustea. Irizpide honek, testua errespetatuz interpretatzeko askatasuna eta kontzeptu personal estilistikoa ebaluatzen ditu. 7. Arazo tekniko eta intepretatiboak konpontzeko gero eta autonomia handiagoa erakustea. Irizpide honekin ikasleek ikasteko ohitura eta autokritika egiteko gaitasunaren alorretan lortu duten garapena egiaztatu nahi da. 8. Jendaurrean beren mailarako egokia den programa bat aurkeztea eta komunikazio ahalmena eta kalitate artistikoa erakustea. Irizpide honen bitartez norbere burua kontrolatzeko gaitasuna eta bere izaera artistikoaren heldutasun maila ebaluatu nahi dira.

EDUKIEN SEKUENTZIA

1- Gorputz- instrumentuaren posizio egokia (bai zutik, bai eserita):   • Gorputz jarrera orekatua eta malgua.   • Mugimenduen orekaren eta kontrolaren printzioen aplikazioa interpretatzerakoan.   2- Arkuaren teknika eta soinu-produkzioan duen eragina: • Soinuaren garapena. Soinuaren produkzioan eragina duten funtsezko faktoreen arteko elkarrekiko menpekotasunaren lana (Kontaktu-puntua, arkuaren abiadura, ezarritako pisua).   • Landutako harian egiten diren arku-kolpeak eta arku-kolpe jauzlarien konbinaketa. Arku-kolpe berrien gehikuntza: balzato, staccato hegalaria, trémolo...   • Arkuaren zati guztien erabilpena.   • Arkuaren banaketa. Behar tekniko-espresiboetara egokitzapena.   • Arkuaren dinamika eta abiadura ezberdinen konbinaketa.   • Hari aldaketak. Bariolajea hiru eta lau haritan zehar.   • Hari bikoitzak eta akordeak (zaituak eta aldiberekoak). Garapena.   3-Ezker-eskuaren teknika: • Afinazioa. Goiko posizioetan, soka bikoitzetan eta akordeetan lan bereziaren jarduera.   • Esker-eskuaren hatzen malgutasuna eta oreka.   • Hiru zortziduneko eskalak eta arpegioak.   • Hari bikoitzeko eskalen garapena.   • Hari bikoitzak eta akordeak posizio aldaketetan eta textuinguru polifonikoetan.   • Pizzicatoaren garapena.   • Posizio aldaketetan arintasuna.

- Glissandoa eta portamentoa.
- Vibratoaren garapena. Vibrato mota ezberdinak eta bere aplikazioa.
- Harmoniko naturalak eta artifizialak. Oinarritzko ezagutza teoriko eta praktikoa.
- Txioa eta beste ornamentazioak. Beraien interpretazioa estilo ezberdinetan.
- Hatzen artikulazioa eta menpetasunik eza.
- Hatz guztien luzapenak. Bere aplikazioa (eskalak, hari bikoitzak, akordeak, goiko posizioak...).
- Hatzen abiadura. Bere garapenarako teknikak.
- 6. eta 7. posizioen sendotze lana.

4-Entzumen-oroimena, ikuste-oroimena eta muskulu-oroimenak lantzeko jarduera iraunkor eta progresiboa. Obrak memoriz jotzeko ohituraren sustapena.

5-Bat-bateko irakurketaren garapena.

6-Mailari dagokion errepertorioa ikastea:

- Zailtasun-maila kontuan hartuta, ikaslearen musika eta teknika gaitasuna batera garatzeko, egokiak diren, ariketa, estudio eta errepertorioako obren aukeraketa mailakatua.
- Interpretazio kontzientera iristeko, interpretatu behar diren obren alderdi ezberbinen analisisa (estruktura, elementu erritmiko eta melodikoak, tonalitatea, kadentziak, kokapen historikoa...).
- Fraseoa eta bere egokitzapena estilo ezberdinetan.

7-Musika-entzumenaren heziketa:

- Musika estilo eta mota ezberdinetako kontzertuetara joatea.
- Interpretatzaile nabarmenen interpretazioen konparaketak.

8-Ikasteko teknika eta prozesuak:

- Instrumentu honentzako beharrezko diren ikasteko ohituren lorpena.
- Ikasgelan landutako kontzeptuen aplikazioa ikasketa pertsonalean.
- Geroz eta autonomia haundiagoa izatea, arazoak aztertu eta ebazteko.

9-Taldeko musikaren praktika.

10-Jendaurrean jotzeko jarduera:

- Prestakuntza tekniko eta psikologikoa.
- Autoestimazioaren errefortzua eta autokritika baikorraren garapena.

METODOLOGIA

Ez dago material aukera bakarra, ikasle bakoitzari aproposena egokitu behar zaio. Norberaren beharren arabera, abiadura eta zailtasun maila desberdinekin landuko da aukeratutako materiala.

ESKALAK ETA ARPEGIOAK

Aurreko mailari gehitu:

- Hirudun, seidun eta zortzidun (1. eta 4. hatzak) eskalak hari bikoitzetan.

ARIKETAK, METODOAK ETA ESTUDIOAK

- O.SEVCIK OP.2 BOSWORTH
- O.SEVCIK OP.8 BOSWORTH
- O.SEVCIK OP.9 BOSWORTH
- BERTA VOLMER Bratschenschule Vol.II SCHOTT
- H.SCRADIECK Escuela de la Técnica Vol.I CRANZ/I.M.C.
- CH.DANCLA Escuela de Mecanismo Vol I. BILLAUDOT/VARIAS
- E.MATEU Escalas REAL MUSICAL
- C. LEQUIEN Escalas y arpegios BILLADOUT
- I.GALAMIAN Tecnica contemporanea Galaxy music
- C.FLESCH Sistema de escalas CARL FISCHER
- A.B.BRUNI Estudios SCHOTT
- A.ARIAS Antología Vol II.(transc.)
- H.SITT 24 estudios sobre posiciones Op.32 EULENBURG
- H.SITT 26 estudios op.32 EULENBURG
- E.POLO 30 estudios de dobles cuerdas RICORDI
- R.KREUTZER 42 Estudios Ricordi
- B.VOLMER Estudios SCHOTT

OBRAK

Biola solo:

- G.TELEMANN: Fantasías para viola solo MAC.GINNIS
- J.S.BACH Suites Varias

Biola pianoarekin:

- K.STAMITZ Sonatas Varias
- A.STAMITZ Sonata en Si b M SCHOTT
- P.NARDINI Sonata CRANZ
- S :RACHMANINOF Vocalise op.34 IMC
- J.W.KALIWODA 6 Nocturnos Varias
- H.SIIT Album Leaves op. 31 IMC
- P.HINDEMITH Meditacion SCHOTT
- P.HINDEMITH Trauermusic SCHOTT
- A.GLAZUNNOV Elegia IMC

Kontzertuak:

- J.C.BACH Concierto en Do m Varias.
- J.SCHUBERT Concierto SCHOTT

- K.F.ZELTER Concierto en Re M PETERS
- G.F.HAENDEL Concierto en Si m ESGHIG
- PLEYEL
- H.HOFFMEISTER

EBALUAZIO-TRESNAK	KALIFIKAZIO-IRIZPIDEAK
Autoebaluaketa Ikasleek ikasturtearen prozesuan parte hartzea beharrezkoa da, autoebaluaketa eta koebaluaketaren bidez, autonomia eta autokritika indartuz, ikasketa prozesuaren parte hartze arduratsu batekin. Honek beraien iritzi eta ikuspegi musikal propioa eratzeko lan-tresnak sortzeko aukera emango die. Taldekako klaseak edota taldekako entzunaldiak aipatutako autoebaluaketan parte hartzeko oinarizko medio bezala kontsideratuko dira. Ebaluaketa tresnak 1-ZUNDAKETA: Irakasleak ikasleei buruzko informazioa eskuratu behar du, beren istoriala kontsultatuz (adina, egoera pertsonala, expediente akademikoa, egoera sozio-familiarra, e.a.), gurasoekin elkarrizketatzen edo klasean ikasketa pertsonalaren egoeraren inguruko galdera zuzenekin. Hau programazio garai berri bat hasten den bakoitzean errepikatu beharko da. 2-ERREBISIOA: aurreko programazioen kontrastea, hausnarketa kritikoa eta eztabaida. 3-AURREIKUSPENA: edozein sistema modu informal batean kontsideratu behar da (hiruilabeteko notak edo folioetan idatzitakoak, ikasle bakoitzaren programazio-koaderno...) Ikasi edo jakin nahi denaren arabera galdetu behar da, ebaluazioaren irizpideekin harremana duena. Edozein kasutan, burututako jarduera eta egindako lanaren osotasunean ikasleak erakutsitako interes maila eta inplikazioa oinarizko ebaluaketa irizpide bat bezala kontuan hartu behar da.	
EBALUAZIOAREN ONDORIOAK	
Ebaluaketa jarraiarako eskubidea galdu duen ikasleak edo ebaluazio emaitza ez positiboa lortu duenak, eta hurrengo mailara igaro nahi duenak, matrikulatuta dagoen mailari dagokion programa bat interpretatu beharko du epaimahai baten aurrean, programazio honetan agertzen diren irizpideen arabera Programa hau irakasle-tutoreak egingo du, bere ustez ikasleak gainditu beharreko alderdi tekniko edota interpretatiboen arabera. Froga hau ekainean egingo da, ikastetxeak edota dagokion irakasleak ezarritako eguna, lekua eta orduan.	

OHARRAK

Profesional Irakaskuntzako Laugarren Maila gainditzeko gutxieneko programa:

- Hiru zortziduneko bi eskala, bata maiorra eta bestea minorra, bakoitza bere triada eta zazpidun arpegioekin. Eskalak bai legatoan, bai beste arku-kolpe eta erritmoekin landu behar idira, beltza = 100 gutxi gorabeherako tempoan. Bere eskala kromatikoekin zein eskala harmonikoekin egingo dira.
- Halaber, gutxienez hari-bikoitzekin bi eskala landu behar izan dira (hirudun, seidun eta zortzidun eskalak). Ez da beharrezkoa landu diren eskalen tonalitatean egotea.
- Alderdi tekniko ezberdinak lantzen dituzten sei estudio.
- Bost obra, horietako bi H. Hoffmeisteren Re maiorreko kontzertua eta J.S. Bachen 4. edo 5. Suite-aren preludioa izan behar dutelarik. Gainontzekoak aukera librekoak (gutxienez bi obra buruz).
- Jendaurrean, gutxienez, kontzertua eta Suite-a jo behar da.

IKASTETXEA	CPM FRANCISCO ESCUDERO MKP	KODEA	012681
IRAKASGAIA	BIOLA	MAILA	IRAKASKUNTZA PROFESIONALEKO 5. MAILA

HELBURUAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK
-Instrumentuarekiko gorputz-oreka kontrolatzea, erreperitorioa interpretatzerakoan mugimenduen malgutasuna eta erritmo egonkorra izanez. -Landutako erreperitorioaren afinazioa menperatzea. -Hari bikoitzen, goiko pasarteen, pasarte azkarren eta harmonikoen afinazioa menperatzea. -Posizio aldaketak egokiro egitea. -Ikasitako arku-kolpe guztiak kontrolatzea eta arku-kolpe konplexuagoei ekitea. -Obrak egokiro digitatzeko eta artikulatzeko ahalmena izateko behar den heldutasun tekniko eta musikala erakustea. -Erreperitorio biolistikoaren obra adierazgarrienak ezagutzea. -Garai eta estilo guztietako obrak interpretatzea. -Interpretatu behar diren obrak formalki eta harmonikoki analizatzea. -Bat-bateko irakurketan erreztasuna erakustea. -Obrak interpretatzerakoan memoriaren kontrola izatea. -Jendeaurrean jotzean heldutasuna erakustea, bai taldean jotzean bai bakarka jotzean.	1. Muskuluen ahalegin eta erlaxazioa, instrumentua behar bezala jotzera egokitzeko erabiltzea. Irizpide honekin, mugimendu-koordinazioa mendean hartu, eta instrumentua jotzeak eskatzen duen muskuluen ezinbesteko indarren eta instrumentua jotzean kontrola galtzea ekarriko duten tentsioak saihesteko behar den erlaxazio-mailaren arteko oreka ebaluatu nahi dira. 2. Estudioak eta obrak jotzen direnean, horiek menderatzen direla egiaztatzea alderdi teknikoak eta musikalak banandu gabe. Irizpide honek, interpretazio egokia lortzeko behar diren ezagutza tekniko eta teorikoak elkarren artean lotzeko gaitasuna ebaluatzen du. 3. Afinazioan eta instrumentuaren soinuaren aukera desberdinak erabiltzean entzumen-sentsibilitatea erakustea. Irizpide honen bidez, instrumentuaren ezaugarrien eta funtzionamendu mekanikoren gaineko ezagutza, eta dituen aukeren erabilpena ebaluatu nahi da. 4. Garai eta estilo ezberdinetako obrak interpretatzea, bai bakarka, bai taldean. Irizpide honen bitartez, ikasleek, euren instrumentuaren erreperitorioaren eta erreperitorio honen obra nagusien inguruan duten ezagutza ebaluatu nahi da, baita dagozkion irizpide estetikoak aplikatzeko sentsibilitate eta irudimen maila ere. 5. Bakarlarientzako erreperitorioko obrak buruz interpretatzea dagokion estiloko irizpideen arabera. Irizpide honen bidez, ikasleek obrak zenbat menderatzen eta ulertzen duten baloratzen da, bai eta obra horien soinu-emaitzari buruzko kontzentrazio-gaitasuna ere.

	6. Textu musikalak ahalbidetzen duen malgutasun mugen barruan interpretatzeko beharrezkoa den autonomia erakustea. Irizpide honek, testua errespetatuz interpretatzeko askatasuna eta kontzeptu personal estilistikoa ebaluatzen ditu. 7. Arazo tekniko eta intepretatiboak konpontzeko gero eta autonomia handiagoa erakustea. Irizpide honekin ikasleek ikasteko ohitura eta autokritika egiteko gaitasunaren alorretan lortu duten garapena egiaztatu nahi da. 8. Jendaurrean beren mailarako egokia den programa bat aurkeztea eta komunikazio ahalmena eta kalitate artistikoa erakustea. Irizpide honen bitartez norbere burua kontrolatzeko gaitasuna eta bere izaera artistikoaren heldutasun maila ebaluatu nahi dira.

EDUKIEN SEKUENTZIA

1-Gorputz- instrumentuaren posizio egokia (bai zutik, bai eserita):   • Gorputz jarrera orekatua eta malgua.   • Mugimenduen orekaren eta kontrolaren printzipioen aplikazioa interpretatzerakoan.   2- Arkuaren teknika eta soinu-produkzioan duen eragina: • Arku-kolpe guztien konbinaketa eta hobekuntza.   • Arkuaren erabilpen zentzuduna egiteko irizpidearen lorpena. Behar tekniko-espresiboetara egokitzapena.   • Bariolaje mota ezberdinen garapena.   • Hari bikoitzak eta akordeak textuinguru polifonikoaren barne.   • Soinuaren etengabeko kontrola, kontaktu-puntua, abiadura eta pisua aldagaien bitartez.   3-Ezker-eskuaren teknika :   • Afinazioaren garapena, batez ere goiko posizioetan eta digitazio konplexuekin. Baita ere, hari bikoitzetan eta akordeetan.   • Hiru eta lau zortziduneko eskalak eta arpegioak.   • Hari bikoitzeko eskalen garapena.   • Hari bikoitzak eta akordeak textuinguru polifonikoetan eta posizio aldaketetan. Akordeen progresioak.   • Pizzicatoaren eta arkoaren konbinaketa.   • Posizio aldaketen garapena.   • Glissandoaren eta portamentoaren garapena.   • Vibratoa; bere aplikazioa obraren estiloaren arabera.   • Harmoniko naturalak eta artifizialak. Ezagutza teoriko eta praktikoa.   • Txioa eta beste ornamentazioak; beraien interpretazioa estilo ezberdinetan. Txio bikoitzak.

- Hatzen artikulazioa eta menpetasunik eza.
- Hatz guztien luzapenak. Bere aplikazioa (eskalak, hari bikoitzak, akordeak, goiko posizioak...).
- Hatzen abiadura. Bere garapenarako teknikak.
- Posizio guztien garapena.

4-Entzumen-oroimena, ikuste-oroimena eta muskulu-oroimenak lantzeko jarduera iraunkor eta progresiboa. Obrak buruz jotzeko ohituraren lorpena.

5-Bat-bateko irakurketaren garapena.

6-Mailari dagokion errepertorioa ikastea:

- Zailtasun-maila kontuan hartuta, ikaslearen musika eta teknika gaitasuna batera garatzeko, egokiak diren, ariketa, estudio eta errepertoriooko obren aukeraketa mailakatua.
- Interpretazio kontzientera iristeko, interpretatu behar diren obren alderdi ezberbinen analisia.
- Fraseoa eta bere egokitzapena estilo ezberdinetan.
- Gaur egungo musikaren interpretazioaren hastapena eta dagozkion grafiak eta efektuen ezagupena.

7-Dinamiken ikasketa sakonaren jarduera; baita ere, indikazio ezberbinak egiteko zehaztasunarena, beti soinu orekatua eta kalitatezkoa lortu nahian.

8-Musika-entzumenaren heziketa:

- Musika estilo eta mota ezberdinetako kontzertuetara joatea.
- Interpretatzaile nabarmenen interpretazioen konparaketak.

9-Ikasteko teknika eta prozesuak:

- Autonomia ikasketan. Arazoak ebazteko modu ezberdinen ezagupena.
- Autoebaluaketa, bai ikasgelan, bai eguneroko ikasketa pertsonalean, bai jendaurrean jotzean.

10- Taldeko musikaren praktika.

11- Jendaurrean jotzeko jarduera:

- Jendaurrean jotzeko jarduerari begira, kontzentrazio, erlajazio, bistaratze eta sugestio tekniken ezagupena.
- Autoestimazioaren errefortzua eta autokritika baikorraren garapena.

METODOLOGIA

Ez dago material aukera bakarra, ikasle bakoitzari aproposena egokitu behar zaio. Norberaren beharren arabera, abiadura eta zailtasun maila desberdinekin landuko da aukeratutako materiala.

ESKALAK ETA ARPEGIOAK

- Hiru zortziduneko eskala eta arpegioak, tonalitate guztietan. Arku-kolpe eta erritmo ezberdinekin landuko dira.
- Hiru zortziduneko eskala kromatikoak.
- Zortzidun bateko eskala eta arpegioak hari bakar baten zehar. Lau harietan landuko dira.
- Hirudun, seidun eta zortzidun (1. eta 4. hatzak) eskalak hari bikoitzetan. Detaché eta legatoan landuak.
- Eskalak harmonikoekin.

ARIKETAK, METODOAK ETA ESTUDIOAK

- O.SEVCIK OP.2 BOSWORTH
- O.SEVCIK OP.8 BOSWORTH
- O.SEVCIK OP.9 BOSWORTH
- BERTA VOLMER Bratschenschule Vol.II SCHOTT
- H.SCRADIECK Escuela de la Técnica Vol.I CRANZ/I.M.C.
- CH.DANCLA Escuela de Mecanismo Vol I. BILLAUDOT/VARIAS
- E.MATEU Escalas REAL MUSICAL
- C. LEQUIEN Escalas y arpegios BILLADOUT
- I.GALAMIAN Técnica contemporánea Galaxy music
- C.FLESCH Sistema de escalas CARL FISCHER
- A.B.BRUNI Estudios SCHOTT
- A.ARIAS Antología Vol II.(transc.)
- H.SITT 24 estudios sobre posiciones Op.32 EULENBURG
- H.SITT 26 estudios op.32 EULENBURG
- E.POLO 30 estudios de dobles cuerdas RICORDI
- R.KREUTZER 42 Estudios Ricordi
- B.VOLMER Estudios SCHOTT

OBRAK

Biola solo:

- G. TELEMANN Fantasias
- M. REGER Suites
- J.S.BACH Suites
- J.S. BACH Sonatas y partitas

Biola pianoarekin:

- Sonatak, irakaslearen irizpidearen arabera : M.GLINKA, J.S. BACH, A. RUBINSTEIN, B.MARTINU.
- M.BRUCH Romanza
- S. GOLSTAN Arioso y Allegro

Kontzertuak:

- PLEYEL
- K.STAMITZ

- H.HOFFMEISTER
- H.SIIT
- W.A. MOZART Sinfonía Concertante

EBALUAZIO-TRESNAK	KALIFIKAZIO-IRIZPIDEAK
Autoebaluaketa Ikasleek ikasturtearen prozesuan parte hartzea beharrezkoa da, autoebaluaketa eta koebaluaketaren bidez, autonomia eta autokritika indartuz, ikasketa prozesuaren parte hartze arduratsu batekin. Honek beraien iritzi eta ikuspegi musikal propioa eratzeko lan-tresnak sortzeko aukera emango die. Taldekako klaseak edota taldekako entzunaldiak aipatutako autoebaluaketan parte hartzeko oinarizko medio bezala kontsideratuko dira. Ebaluaketa tresnak 1-ZUNDAKETA: Irakasleak ikasleei buruzko informazioa eskuratu behar du, beren istoriala kontsultatuz (adina, egoera pertsonala, expediente akademikoa, egoera sozio-familiarra, e.a.), gurasoekin elkarrizketatzen edo klasean ikasketa pertsonalaren egoeraren inguruko galdera zuzenekin. Hau programazio garai berri bat hasten den bakoitzean errepikatu beharko da. 2-ERREBISIOA: aurreko programazioen kontrastea, hausnarketa kritikoa eta eztabaida. 3-AURREIKUSPENA: edozein sistema modu informal batean kontsideratu behar da (hiruilabeteko notak edo folioetan idatzitakoak, ikasle bakoitzaren programazio-koaderno...) Ikasi edo jakin nahi denaren arabera galdetu behar da, ebaluazioaren irizpideekin harremana duena. Edozein kasutan, burututako jarduera eta egindako lanaren osotasunean ikasleak erakutsitako interes maila eta inplikazioa oinarizko ebaluaketa irizpide bat bezala kontuan hartu behar da.	
EBALUAZIOAREN ONDORIOAK	
Ebaluaketa jarraiarako eskubidea galdu duen ikasleak edo ebaluazio emaitza ez positiboa lortu duenak, eta hurrengo mailara igaro nahi duenak, matrikulatuta dagoen mailari dagokion programa bat interpretatu beharko du epaimahai baten aurrean, programazio honetan agertzen diren irizpideen arabera Programa hau irakasle-tutoreak egingo du, bere ustez ikasleak gainditu beharreko alderdi tekniko edota interpretatiboen arabera. Froga hau ekainean egingo da, ikastetxeak edota dagokion irakasleak ezarritako eguna, lekua eta orduan.	

OHARRAK

Profesional Irakaskuntzako Bostgarren maila gainditzeko gutxieneko programa:

- Hiru zortziduneko bi eskala, bata maiorra eta bestea minorra, bakoitza bere triada eta zazpidun arpegioekin. Eskalak bai legatoan, bai beste arku-kolpe eta erritmoekin landu behar idira, beltza = 100 gutxi gorabeherako tempoan. Bere eskala kromatikoekin, eskala harmonikoekin zein hari bikoitzeko eskalekin (hirudun, seidun eta zortzidun eskalak) egingo dira.
- Alderdi tekniko ezberdinak lantzen dituzten sei estudio.
- Sei obra, horietako bi K. Stamitzen Re maiorreko kontzertua eta J.S. Bachen 6. Suite-aren preludea edo Partiten edozein prelude izan behar dutelarik. Gainontzekoak aukera librekoak (gutxienez 3 obra buruz).
- Jendaurrean, gutxienez, kontzertua eta Suite-a edo Partita jo behar da.

IKASTETXEA	CPM FRANCISCO ESCUDERO MKP	KODEA	012681
IRAKASGAIA	BIOLA	MAILA	IRAKASKUNTZA PROFESIONALEKO 6. MAILA

HELBURUAK	EBALUAZIO-IRIZPIDEAK
-Instrumentuarekiko gorputz-oreka kontrolatzea, erreperitorioa interpretatzerakoan mugimenduen malgutasuna eta erritmo egonkorra izanez. -Landutako erreperitorioaren afinazioa menperatzea. -Hari bikoitzen, goiko pasarteen, pasarte azkarren eta harmonikoen afinazioa menperatzea. -Posizio aldaketak egokiro egitea. -Ikasitako arku-kolpe guztiak kontrolatzea eta arku-kolpe konplexuagoei ekitea. -Obrak egokiro digitatzeko eta artikulatzeko ahalmena izateko behar den heldutasun teknikoa eta musikala erakustea. -Erreperitorio biolistikoaren obra adierazgarrienak ezagutzea. -Garai eta estilo guztietako obrak interpretatzea. -Interpretatu behar diren obrak formalki eta harmonikoki analizatzea. -Bat-bateko irakurketan erreztasuna erakustea. -Obrak interpretatzerakoan memoriaren kontrola izatea. -Jendeaurrean jotzean heldutasuna erakustea, bai taldean jotzean bai bakarka jotzean.	1. Muskuluen ahalegin eta erlaxazioa, instrumentua behar bezala jotzera egokitzeko erabiltzea. Irizpide honekin, mugimendu-koordinazioa mendean hartu, eta instrumentua jotzeak eskatzen duen muskuluen ezinbesteko indarren eta instrumentua jotzean kontrola galtzea ekarriko duten tentsioak saihesteko behar den erlaxazio-mailaren arteko oreka ebaluatu nahi dira. 2. Estudioak eta obrak jotzen direnean, horiek menderatzen direla egiaztatzea alderdi teknikoak eta musikalak banandu gabe. Irizpide honek, interpretazio egokia lortzeko behar diren ezagutza tekniko eta teorikoak elkarren artean lotzeko gaitasuna ebaluatzen du. 3. Afinazioan eta instrumentuaren soinuaren aukera desberdinak erabiltzean entzumen-sentsibilitatea erakustea. Irizpide honen bidez, instrumentuaren ezaugarrien eta funtzionamendu mekanikoren gaineko ezagutza, eta dituen aukeren erabilpena ebaluatu nahi da. 4. Garai eta estilo ezberdinetako obrak interpretatzea, bai bakarka, bai taldean. Irizpide honen bitartez, ikasleek, euren instrumentuaren erreperitorioaren eta erreperitorio honen obra nagusien inguruan duten ezagutza ebaluatu nahi da, baita dagozkion irizpide estetikoak aplikatzeko sentsibilitate eta irudimen maila ere. 5. Bakarlarientzako erreperitorioko obrak buruz interpretatzea dagokion estiloko irizpideen arabera. Irizpide honen bidez, ikasleek obrak zenbat menderatzen eta ulertzen duten baloratzen da, bai eta obra horien soinu-emaitzari buruzko kontzentrazio-gaitasuna ere.

	6. Textu musikalak ahalbidetzen duen malgutasun mugen barruan interpretatzeko beharrezkoa den autonomia erakustea. Irizpide honek, testua errespetatuz interpretatzeko askatasuna eta kontzeptu personal estilistikoa ebaluatzen ditu. 7. Arazo tekniko eta intepretatiboak konpontzeko gero eta autonomia handiagoa erakustea. Irizpide honekin ikasleek ikasteko ohitura eta autokritika egiteko gaitasunaren alorretan lortu duten garapena egiaztatu nahi da. 8. Jendaurrean beren mailarako egokia den programa bat aurkeztea eta komunikazio ahalmena eta kalitate artistikoa erakustea. Irizpide honen bitartez norbere burua kontrolatzeko gaitasuna eta bere izaera artistikoaren heldutasun maila ebaluatu nahi dira.

EDUKIEN SEKUENTZIA

	1-Gorputz- instrumentuaren posizio egokia (bai zutik, bai eserita): • Gorputz jarrera orekatua eta malgua. • Mugimenduen orekaren eta kontrolaren printzipioen aplikazioa interpretatzerakoan. 2- Arkuaren teknika eta soinu-produkzioan duen eragina: • Arku-kolpe guztien konbinaketa eta hobekuntza. • Arkuaren erabilpen zentzuduna egiteko irizpidearen lorpena. Behar tekniko-espresiboetara egokitzapena. • Bariolaje mota ezberdinen garapena. • Hari bikoitzak eta akordeak textuinguru polifonikoaren barne. • Soinuaren etengabeko kontrola, kontaktu-puntua, abiadura eta pisua aldagaien bitartez. 3-Ezker-eskuaren teknika : • Afinazioaren garapena, batez ere goiko posizioetan eta digitazio konplexuekin. Baita ere, hari bikoitzetan eta akordeetan. • Hiru eta lau zortziduneko eskalak eta arpegioak. • Hari bikoitzeko eskalen garapena. • Hari bikoitzak eta akordeak textuinguru polifonikoetan eta posizio aldaketetan. Akordeen progresioak. • Pizzicatoaren eta arkoaren konbinaketa. • Posizio aldaketen garapena. • Glissandoaren eta portamentoaren garapena. • Vibratoa; bere aplikazioa obraren estiloaren arabera. • Harmoniko naturalak eta artifizialak. Ezagutza teoriko eta praktikoa. • Txioa eta beste ornamentazioak; beraien interpretazioa estilo ezberdinetan. Txio bikoitzak. • Hatzen artikulazioa eta menpetasunik eza.

- Hatz guztien luzapenak. Bere aplikazioa (eskalak, hari bikoitzak, akordeak, goiko posizioak...).
- Hatzen abiadura. Bere garapenarako teknikak.
- Posizio guztien garapena.

4-Entzumen-oroimena, ikuste-oroimena eta muskulu-oroimenak lantzeko jarduera iraunkor eta progresiboa. Obrak buruz jotzeko ohituraren lorpena.

5-Bat-bateko irakurketaren garapena.

6-Mailari dagokion errepertorioa ikastea:

- Zailtasun-maila kontuan hartuta, ikaslearen musika eta teknika gaitasuna batera garatzeko, egokiak diren, ariketa, estudio eta errepertoriooko obren aukeraketa mailakatu.
- Interpretazio kontzientera iristeko, interpretatu behar diren obren alderdi ezberbinen analisia.
- Fraseoa eta bere egokitzapena estilo ezberdinetan.
- Gaur egungo musikaren interpretazioaren hastapena eta dagozkion grafiak eta efektuen ezagupena.

7-Dinamiken ikasketa sakonaren jarduera; baita ere, indikazio ezberbinak egiteko zehaztasunarena, beti soinu orekatua eta kalitatezkoa lortu nahian.

8-Musika-entzumenaren heziketa:

- Musika estilo eta mota ezberdinetako kontzertuetara joatea.
- Interpretatzaile nabarmenen interpretazioen konparaketak.

9-Ikasteko teknika eta prozesuak:

- Autonomia ikasketan. Arazoak ebazteko modu ezberdinen ezagupena.
- Autoebaluaketa, bai ikasgelan, bai eguneroko ikasketa pertsonalean, bai jendaurrean jotzean.

10- Taldeko musikaren praktika.

11- Jendaurrean jotzeko jarduera:

- Jendaurrean jotzeko jarduerari begira, kontzentrazio, erlajazio, bistaratze eta sugestio tekniken ezagupena.
- Autoestimazioaren errefortzua eta autokritika baikorraren garapena.

METODOLOGIA

Ez dago material aukera bakarra, ikasle bakoitzari aproposena egokitu behar zaio. Norberaren beharren arabera, abiadura eta zailtasun maila desberdinekin landuko da aukeratutako materiala.

ESKALAK ETA ARPEGIOAK

Aurreko mailari gehitu:

- Lau zortziduneko eskala eta arpegioak.
- Zortzidun digitatuen eskalak et hamardun eskalak ikasten hasia.

ARIKETAK, METODOAK ETA ESTUDIOAK

- O.SEVCIK OP.2 BOSWORTH
- O.SEVCIK OP.8 BOSWORTH
- O.SEVCIK OP.9 BOSWORTH
- BERTA VOLMER Bratschenschule Vol.II SCHOTT
- H.SCRADIECK Escuela de la Técnica Vol.I CRANZ/I.M.C.
- CH.DANCLA Escuela de Mecanismo Vol I. BILLAUDOT/VARIAS
- E.MATEU Escalas REAL MUSICAL
- C. LEQUIEN Escalas y arpegios BILLADOUT
- I.GALAMIAN Técnica contemporanea Galaxy music
- C.FLESCH Sistema de escalas CARL FISCHER
- A.B.BRUNI Estudios SCHOTT
- A.ARIAS Antología Vol II.(transc.)
- H.SITT 24 estudios sobre posiciones Op.32 EULENBURG
- H.SITT 26 estudios op.32 EULENBURG
- E.POLO 30 estudios de dobles cuerdas RICORDI
- R.KREUTZER 42 Estudios Ricordi
- B.VOLMER Estudios SCHOTT

OBRAK

Biola solo:

- G. TELEMANN Fantasias
- M. REGER Suites
- J.S.BACH Suites
- J.S. BACH Sonatas y partitas

Biola pianoarekin:

- Sonata, irakaslearen irizpidearen arabera : M.GLINKA, J.S. BACH, A. RUBINSTEIN, B.MARTINU.
- M.BRUCH Romanza
- S. GOLSTAN Arioso y Allegro

Kontzertuak:

- PLEYEL
- K.STAMITZ
- H.HOFFMEISTER
- H.SIIT
- W.A. MOZART Sinfonía Concertante
- XX. mendeko kontzertuak

EBALUAZIO-TRESNAK	KALIFIKAZIO-IRIZPIDEAK
Autoebaluaketa Ikasleek ikasturtearen prozesuan parte hartzea beharrezkoa da, autoebaluaketa eta koebaluaketaren bidez, autonomia eta autokritika indartuz, ikasketa prozesuaren parte hartze arduratsu batekin. Honek beraien iritzi eta ikuspegi musikal propioa eratzeko lan-tresnak sortzeko aukera emango die. Taldekako klaseak edota taldekako entzunaldiak aipatutako autoebaluaketan parte hartzeko oinarizko medio bezala kontsideratuko dira. Ebaluaketa tresnak 1-ZUNDAKETA: Irakasleak ikasleei buruzko informazioa eskuratu behar du, beren istoriala kontsultatuz (adina, egoera pertsonala, expediente akademikoa, egoera sozio-familiarra, e.a.), gurasoekin elkarrizketatzen edo klasean ikasketa pertsonalaren egoeraren inguruko galdera zuzenekin. Hau programazio garai berri bat hasten den bakoitzean errepikatu beharko da. 2-ERREBISIOA: aurreko programazioen kontrastea, hausnarketa kritikoa eta eztabaida. 3-AURREIKUSPENA: edozein sistema modu informal batean kontsideratu behar da (hiruilabeteko notak edo folioetan idatzitakoak, ikasle bakoitzaren programazio-koaderno...) Ikasi edo jakin nahi denaren arabera galdetu behar da, ebaluazioaren irizpideekin harremana duena. Edozein kasutan, burututako jarduera eta egindako lanaren osotasunean ikasleak erakutsitako interes maila eta inplikazioa oinarizko ebaluaketa irizpide bat bezala kontuan hartu behar da.	
EBALUAZIOAREN ONDORIOAK	
Ebaluaketa jarraiarako eskubidea galdu duen ikasleak edo ebaluazio emaitza ez positiboa lortu duenak, eta hurrengo mailara igaro nahi duenak, matrikulatuta dagoen mailari dagokion programa bat interpretatu beharko du epaimahai baten aurrean, programazio honetan agertzen diren irizpideen arabera Programa hau irakasle-tutoreak egingo du, bere ustez ikasleak gaintitu beharreko alderdi tekniko edota interpretatiboen arabera. Froga hau ekainean egingo da, ikastetxeak edota dagokion irakasleak ezarritako eguna, lekua eta orduan.	

OHARRAK

Profesional Irakaskuntzako Seigarren maila gainditzeko gutxieneko programa:

- Hiru edo lau zortziduneko bi eskala, bata maiorra eta bestea minorra, bakoitza bere triada eta zazpidun arpegioekin. Eskalak bai legatoan, bai beste arku-kolpe eta erritmoekin landu behar dira. Bere eskala kromatikoekin, eskala harmonikoekin zein hari bikoitzeko eskalekin (hirudun, seidun eta zortzidun eskalak) egin behar dira.
- Alderdi tekniko ezberdinak lantzen dituzten sei estudio, horietako bi Goi-Mailako sarbide probetan eskatutakoak.
- Sei obra, horietako bi K. Stamitzen Re maiorreko kontzertua eta J.S. Bachen 6. Suite-aren preludioa edo Sonata eta Partiten bi mugimendu kontrastatu izan behar dutelarik, Erromantizismoko Sonata bat eta obra birtuosistiko bat. Gainontzekoak aukera librekoak (kontzertua, Bach eta obra birtuosistikoa buruz).
- Jendaurrean, gutxienez, kontzertua eta Suite-a edo Partita jo behar da.